

Kalkulačka peňažného príspevku na opatrovanie manuál

júl 2025 (aktualizácia)

Úvod

Peňažný príspevok na opatrovanie (PPnaO) sa poskytuje na zabezpečenie pomoci osobe s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP) pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít.¹ Príspevok je určený priamo opatrovateľovi, ktorý osobne opatruje fyzickú osobu s ŤZP odkázanú na opatrovanie. Nárok na priznanie príspevku ovplyvňujú viaceré faktory, napr. či opatrovaný poberá peňažný príspevok na osobnú asistenciu, či sa mu poskytuje opatrovateľská služba alebo pobytová sociálna služba, alebo či opatrovateľ má príjem zo zamestnania. Základná výška príspevku potom závisí od počtu opatrovaných osôb s ŤZP.

Inštitút sociálnej politiky vytvoril jednoduchý nástroj na orientačný výpočet PPnaO v podobe online kalkulačky, ktorá je zverejnená na stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.² Pomocou kalkulačky si užívateľ vie informatívne overiť, či má opatrovateľ starajúci sa o blízku osobu s ŤZP nárok na priznanie peňažného príspevku vrátane jeho predpokladanej výšky bez potreby hlbšej znalosti príslušnej legislatívy. Nárok na peňažný príspevok a jeho výška sa určí na základe niekoľkých údajov o opatrovateľovi a jednej alebo dvoch opatrovaných osobách podľa ich skutočnej životnej situácie. Kalkulačka a manuál sú pravidelne aktualizované tak, aby boli v súlade s platnou legislatívou. Posledná aktualizácia vychádza z legislatívnych zmien **účinných od 1.7.2025**.

1 Používanie kalkulačky

Na výpočet nároku na PPnaO je potrebné vyplniť požadované údaje o opatrovateľovi a jednej alebo dvoch opatrovaných osobách s ŤZP podľa ich životnej situácie. Tieto informácie majú vplyv na priznanie peňažného príspevku a jeho výšku.

1.1 Údaje o opatrovateľovi

Prvým krokom je vyplnenie údajov o opatrovateľovi v časti „Opatrovateľ“. Užívateľ uvedie, či si opatrovateľ privyrába v zamestnaní a koľko osôb s ŤZP opatruje (Obrázok 1). Bližšie vysvetlenie k jednotlivým položkám je uvedené v nasledujúcom texte.

Obrázok 1 Zadávanie údajov o opatrovateľovi

Opatrovateľ	
Výkon zamestnania	áno ▾ i
Mesačná výška čistého príjmu zo zamestnania	600.00 € i
Počet opatrovaných osôb	dva ▾

Výkon zamestnania a mesačná výška čistého príjmu zo zamestnania

Užívateľ kalkulačky si vyberie možnosť áno/nie podľa toho, či opatrovateľ vykonáva zamestnanie. Ak áno, do ďalšieho poľa doplní výšku čistého mesačného príjmu zo zamestnania v eurách. Vykonávané zamestnanie pritom nesmie byť v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania. Za príjem zo zamestnania sa nepovažuje preplatok na dani z príjmov, preplatok na poistnom na verejné zdravotné poistenie, vrátené poistné - nemocenské, dôchodkové alebo v nezamestnanosti zaplatené bez právneho dôvodu, príspevok na rekreáciu

¹ Poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie upravuje zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

² Kalkulačka je dostupná online na: <https://www.mpsvr.sk/sk/ministerstvo/vyskum-oblasti-prace-socialnych-veci-institut-socialnej-politiky/kalkulacka-penazneho-prispevku-opatrovanie.html>

a príspevok za ubytovanie odídencu.³ V prípade, že je tento príjem vyšší ako 2,5-násobok sumy životného minima (ŽM) pre jednu plnoletú fyzickú osobu⁴, nárok na poskytnutie PPnaO zaniká!

Počet opatrovaných osôb

Kalkulačka umožňuje výpočet nároku peňažného príspevku pre jednu alebo dve osoby s ŤZP odkázané na opatrovanie, o ktoré sa stará rovnaký opatrovateľ. Údaje o každej opatrovanej osobe sa v ďalších krokoch vyplňajú zvlášť. Základná výška PPnaO pri opatrovaní dvoch a viacerých osôb s ŤZP je vyššia ako pri jednej opatrovanej osobe.

1.2 Údaje o jednej alebo dvoch opatrovaných osobách

V časti „Opatrované osoby“ sa vyplňajú vstupné polia odkazujúce na jednu alebo dve opatrované osoby s ŤZP (Obrázok 2). Vstupné polia pre druhú opatrovanú osobu sú prístupné iba vtedy, keď je pre „Počet opatrovaných osôb“ vybraná možnosť „dva“ (Obrázok 1).

Obrázok 2 Zadávanie údajov o opatrovanej osobe s ŤZP (prípád dvoch opatrovaných osôb)

Opatrované osoby	I. osoba	II. osoba	
Nezaopatrené dieťa	nie	áno	
Rozsah opatrovateľskej služby v hodinách za mesiac (ak sa poskytuje)	0	30	
Poberanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu	nie	nie	

Nezaopatrené dieťa

Opatrovaným môže byť aj nezaopatrené dieťa, nakoľko sa opatrovanie všeobecne poskytuje osobe s ŤZP po dovŕšení šiesteho roku života.⁵ Za nezaopatrené dieťa možno považovať také dieťa, na ktoré rodičia poberajú prídavok na dieťa, najviac však do dovŕšenia 25 rokov veku dieťaťa.⁶ Pri starostlivosti o nezaopatrené dieťa sa nárok na PPnaO navýši o 200 eur bez ohľadu na počet nezaopatrených detí.

Rozsah opatrovateľskej služby

Uvedie sa rozsah opatrovateľskej služby v hodinách za mesiac. Ak sa opatrovateľská služba osobe s ŤZP neposkytuje, vyplní sa nula (predvolené). Maximálny rozsah opatrovateľskej služby pre poskytnutie PPnaO je 40 hodín mesačne. Na priznanie peňažného príspevku sa opatrovanému nesmie poskytovať ani týždenná alebo celoročná pobytová sociálna služba. Výnimkou je poskytovanie pobytovej sociálnej služby v útulku, domove na polceste alebo v zariadení núdzového bývania.⁷

Poberanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu

Nárok na PPnaO zaniká aj vtedy, ak sa opatrovanému poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu.⁸ Na výber sú možnosti áno/nie.

1.3 Výpočet nároku

Po stlačení tlačidla „Vypočítaj“ sa podľa nastavených parametrov overí, či má opatrovateľ nárok na PPnaO. Ak áno, zobrazí sa výsledná výška nároku v poli „Nárok spolu“. Pre jednoduchšie porozumenie vypočítaného nároku je okrem výslednej výšky príspevku vyčíslená aj výška príspevku pre každú opatrovanú osobu zvlášť

³ Podľa § 18 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z.

⁴ Sumy životného minima upravuje opatrenie č. 168/2025 Z. z. Od 1.7.2025 je suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu 284,13 eur.

⁵ PPnaO možno poskytnúť aj maloletej osobe podľa § 14 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z. z.

⁶ Pojem nezaopatrené dieťa definuje § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení.

⁷ Podľa § 40 ods. 17 zákona č. 447/2008 Z. z.

⁸ Osobná asistencia podľa § 20 zákona č. 447/2008 Z. z.

alebo zvýšenie príspevku pri starostlivosti o nezaopatrené dieťa. V prípade zániku nároku na peňažný príspevok sa zobrazí upozornenie s vysvetlením dôvodu zániku. Základná výška PPnaO je mesačne 663,50 eur pri opatrovaní jednej osoby s ŤZP a 882,50 eur pri opatrovaní dvoch a viacerých osôb s ŤZP.⁹

Časť kalkulačky s výpočtom nárokovateľnej výšky peňažného príspevku je zobrazená na Obrázku 3. Po zmene vstupných parametrov vo formulári je potrebné na prepočet nároku opäť stlačiť tlačidlo „Vypočítaj“. Tlačidlom „Reset“ sa obnovia predvolené hodnoty polí.

Obrázok 3 Ukážka vypočítaného nároku na peňažný príspevok pre dve opatrované osoby (druhá opatrovaná osoba je nezaopatrené dieťa)

Výpočet nároku			
Základná výška príspevku na opatrovanie	882.50 €		
Zvýšenie príspevku pri starostlivosti o nezaopatrené dieťa	200.00 €		
	I. osoba	II. osoba	
Výška príspevku na opatrovanie na osobu	441.25 €	441.25 €	
Nárok spolu	1082.50 €		

2 Výhody a obmedzenia používania kalkulačky

Použitie online kalkulačky má nasledovné výhody a obmedzenia:

- Overenie nároku na PPnaO a výpočet jeho výšky je možný bez potreby hlbšej znalosti príslušnej legislatívy. Prehľad použitých zákonov, opatrení a nariadení vlády je zobrazený v poli „Poznámky“.
- Vybrané vstupné polia majú k dispozícii nápoedu označenú symbolom **i**, ktorá obsahuje ich bližší popis a odkaz na platnú legislatívu.
- V prípade, že opatrovateľovi nevzniká nárok na peňažný príspevok, zobrazí sa upozornenie s bližším vysvetlením.
- Okrem výslednej výšky nároku na peňažný príspevok je zobrazená aj výška príspevku na opatrovanie rozpočítaná na osobu pri opatrovaní dvoch osôb s ŤZP alebo zvýšenie príspevku pri starostlivosti o nezaopatrené dieťa. Užívateľ tak jednoduchšie porozumie, akým spôsobom bola stanovená výsledná výška nároku.
- Nastavenie počtu opatrovaných osôb v kalkulačke je obmedzené iba na jednu alebo dve osoby s ŤZP. V zmysle § 40 zákona č. 447/2008 Z. z. je možné opatrovať aj viac osôb. Počet opatrovateľov, ktorí opatrojú viac ako dve osoby, je však minimálny.
- Vypĺňanie údajov o opatrovateľovi a opatrovaných osobách je intuitívne.
- Výpočet má iba informatívny charakter a nezakladá nárok na priznanie PPnaO, ani neurčuje jeho záväznú výšku.
- Kalkulačka aj manuál sú podľa potreby aktualizované tak, aby základné výšky PPnaO, suma ŽM pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ale aj podmienky na priznanie príspevku a výpočet nároku boli v súlade s platnou legislatívou.

⁹ Výšku PPnaO s účinnosťou od 1.7.2025 ustanovuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 171/2025 Z. z.

Box 1 Ilustračný príklad pre posúdenie nároku na PPnaO a výpočet jeho orientačnej výšky

Životná situácia: Matka sa plánuje celodenne starať o svoje 10-ročné dieťa, ktoré je osobou s ŤZP, a chce požiadať o poskytnutie PPnaO. Žiadosť si chce podať v júli 2025. Matka pracuje z domu na skrátenej pracovnej úvazok, pričom výkon jej zamestnania nie je v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania. Jej mesačný čistý príjem z tohto zamestnania je 600 eur.

Výpočet nároku: Podľa zadaných údajov má matka nárok na poskytnutie PPnaO. Jej mesačný čistý príjem zo zamestnania neprevyšuje 2,5-násobok sumy ŽM pre jednu plnoletú fyzickú osobu ($2,5 \times 284,13 \text{ eur} = 710,325 \text{ eur}$). Pre opatrovateľa, ktorý opatruje jednu osobu s ŤZP, je základná výška príspevku 663,50 eur. Okrem toho je opatrovaná osoba nezaopatreným dieťaťom. Z toho dôvodu sa peňažný príspevok navýši o sumu 200 eur. Orientačná výška PPnaO, ktorá môže byť poskytnutá matke na opatrovanie svojho dieťaťa, je **863,50 eur**.

Obrázok B.1 Nastavenie kalkulačky a vypočítaný nárok pre ilustračný príklad

Kalkulačka peňažného príspevku na opatrovanie

Opatrovateľ		
Výkon zamestnania	áno	
Mesačná výška čistého príjmu zo zamestnania	600.00	€
Počet opatrovaných osôb	jeden	
Opatrované osoby		
	I. osoba	II. osoba
Nezaopatrené dieťa	áno	nie
Rozsah opatrovateľskej služby v hodinách za mesiac (ak sa poskytuje)	0	0
Poberanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu	nie	nie
Vypočítaj Reset		
Výpočet nároku		
Základná výška príspevku na opatrovanie	663.50	€
Zvýšenie príspevku pri starostlivosti o nezaopatrené dieťa	200.00	€
	I. osoba	II. osoba
Výška príspevku na opatrovanie na osobu	663.50	€
Nárok spolu	863.50	€

Poznámky:

Po zmene hodnôt použite vždy na prepočet nároku tlačidlo **"Vypočítaj"**. Na obnovenie pôvodných hodnôt stlačte tlačidlo **"Reset"**. Oddeľovač desatinných miest je bodka. Výpočet má iba informatívny charakter a nezakladá nárok na priznanie peňažného príspevku na opatrovanie, ani neurčuje jeho záväznú výšku.

Na základe zákona č. 447/2008 Z. z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 171/2025 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie v znení s účinnosťou od 1. júla 2025. Podľa opatrenia č. 168/2025 Z. z. je od 1. júla 2025 suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu **284,13 €**.